

INGEZONDEN.

ZIEKTEWET EN ZIEKTESTATISTIEK.

Naar aanleiding van hetgeen BRENKMAN onder dit opschrift schreef in het *Tijdschrift* van 26 Juli 1930 (bldz. 3828) zou ik gaarne een paar opmerkingen maken.

In de eerste plaats gaan onze critici en wij (HEFTING, ik en onze medewerkers) grootendeels langs elkander heen, omdat zij de kwestie heel anders, breder, (bijna zou ik zeggen: „geleerder”) bezien dan wij deden, n.l. uit het oogpunt van algemeene, internationale ziektestatistiek, wij daarentegen uit dat van de Nederlandsche ziekteverzekering. Wij hebben alleen iets willen samenstellen, dat bruikbaar was voor de Nederlandsche risicodragers (Bedrijfsverenigingen en Raden van Arbeid) om te kunnen nagaan, welke ziekten als oorzaak van arbeidsongeschiktheid aanleiding gaven tot het uitkeren van ziekgeld, ook met het oog op het voorkomen van bepaalde ziekten in bepaalde bedrijven of in bepaalde ondernemingen; verder ging onze eerezucht niet. En verder:

1°. Het doel van mijn schrijven in het *Tijdschrift*-nummer van 9 Juli, waarop BRENKMAN doelt, was, naar aanleiding van wat van enkele zijden was geschreven over de ziektenomenclatuur, die voor de uitvoering der ziektewet werd samengesteld, er op te wijzen, dat de Verzekeringsraad hier niet maar zoo'n beetje op eigen houtje aan het werk was geweest, maar had gehandeld in samenwerking met de bedrijfsverenigingen. Ik schreef daarover zooals ik meende het mij te herinneren, wat BRENKMAN aanhaalt. Dat dit niet zóó gebeurd is, maar zooals BRENKMAN aanhaalt uit, hetgeen HEFTING in den *Geneeskundige Gids* van 11 Juli schrijft, is hierbij voor het wezen der zaak van geen belang.

Daarnaast wilde ik er de aandacht op vestigen, dat wij door ons aan te sluiten aan de lijst, door ROESLE ontworpen, al is die ook nog maar een ontwerp, mochten meenen ons een beetje in goed gezelschap te bevinden.

2°. De HOLLERITH-kaarten.

Mr. HAGE deelde ons mede, dat volgens de manier, waarop die kaarten bij Centraal Beheer werden gebruikt, voor de nummers der ziekten slechts twee kolommen beschikbaar waren. Wij hebben ons toen bij deze practijk van dat bureau aangesloten, daar er toch uit bleek, dat de statistici van Centraal Beheer aan die indeeling genoeg meenden te hebben.

Daarnaast hebben wij de mogelijkheid van een uitvoeriger indeeling willen geven, voor wie daaraan behoeften mocht meenen te hebben.

3°. De verdere opmerkingen en raadgevingen van BRENKMAN wil ik gaarne in hun waarde laten; alleen maar — wij hadden daar geen tijd voor. Er was haast bij, zooals bij alles wat de invoering der ziektewet heeft betroffen, het geval is geweest. Ons was iets bepaalds gevraagd, — een mogelijkheid voor het vermelden van de ziekten in den vorm van nummers — en men had dat *nu* noodig. Wij konden toch hen, die ons dat vroegen, niet verwijzen naar den tijd (over één of twee, of drie jaar?), wanneer er een behoorlijk internationaal vastgestelde grondslag voor een ziektestatistiek zou zijn.

Zal hetgeen wij nu leverden blijken voor de internationale ziektestatistiek der toekomst geen waarde te hebben? of een beetje waarde? of twee beetjes? Wij zullen het rustig afwachten. Met BRENKMAN's raad, het jaar 1930 als een proefjaar voor deze quaestie te beschouwen kunnen wij des te eerder instemmen, omdat wij al lang overtuigd zijn, dat dit voor de uitvoering der ziektewet op tal van punten het geval zal blijken te zijn.

Ten slotte het „variis modis bene fit”. Ik schreef dat alleen tegenover de niet bepaald van bescheidenheid getuigende wijze, waarop ons werk door sommige was beoordeeld en veroordeeld.

Maar (dit tevens ten antwoord aan mr. VAN ZANTEN) ik schreef, dat het op ver-

schillende wijzen goed gedaan kon worden, niet dat het goed zou zijn als het op verschillende wijze gedaan werd, (in allicht niet onberispelijk Latijn: „variis modis bene fit” is niet hetzelfde als: „bene variis modis fit”). Het zal door allen op dezelfde manier gedaan moeten worden, maar verschillende manieren zullen daarover als goed in aanmerking kunnen komen.

Den Haag, Augustus 1930.

D. SNOECK HENKEMANS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ROME. — Regeling van het kweken van geneeskruiden. De minister van land- en boschbouw heeft aan de Kamer een wetsvoorstel ingediend tot regeling van het kweken en inzamelen van geneeskrachtige planten en den handel in deze gewassen. Een uitvoerig onderzoek door den minister en negentien deskundigen is aan de indiening van het voorstel voorafgegaan (*Il Policlinico* 11 Augustus).

LONDEN. — Quarantaine van luchtschepen. *The Lancet* van Augustus behandelt naar aanleiding van de desbetreffende besprekingen van de permanente commissie van het Internationaal Bureau voor openbare Gezondheidsverzorging de gevaren, die het luchtverkeer mogelijk zal medebrengen door overbrenging van ziekten uit verre landen in korten tijd. Men weet bijv., dat volwassen muggen slechts zelden met schepen meêkomen, maar weet niet, of zij tegen een luchtreis evenzeer bezwaar hebben. Australië was tot dusver gevrijwaard voor overbrenging van pest en cholera, doordat de reis van Indië daarheen per schip langer duurt dan de incubatietijd dier ziekten. Maar nu men van Rangoon in 62 uren naar Australië kan vliegen, is het niet meer zoo; de incubatietijd van pokken duurt zelfs langer dan de luchtreis van Engeland naar Australië. En zou men de reizigers bij hun aankomst zóólang in quarantaine houden, totdat de mogelijke incubatie zou afloopen, dan zou het voor hen de moeite en de kosten van een luchtreis niet meer waard zijn.

In Engelsch-Indië was men bevreesd, dat de opening van het Panamakanaal de gele koorts toegang zou verschaffen. Nu wordt dat gevaar van boven af geducht. De gele koorts-commissie stelt voor lijders aan gele koorts een quarantaine voor van drie dagen, omdat het gebleken is, dat de muggen niet meer besmet worden door menschen, die aan gele koorts lijden, indien deze reeds drie dagen ziek zijn geweest. Voor luchtvaartuigen, afkomstig uit streken, waar gele koorts heerscht, heeft men op dit punt nog geen regeling getroffen.

NEW-YORK. — Erger dan morphinezucht. De geneeskundige vereeniging van den Staat Ohio is in verzet gekomen tegen de „antinarctic administration” der Vereenigde Staten, die, blijkbaar om te toonen, dat zij er niet voor niets is, overtredingen van de wet op de narcotica uitlokt. Herhaaldelijk zijn artsen tot boeten veroordeeld wegens kleine technische vergissingen bij de toepassing der wet, en onlangs is een geacht lid van de vereeniging, een man van 71 jaren, tot negen maanden gevangenschap in het werkhuis veroordeeld, omdat hij tabletten had afgeleverd aan een morphinist, die als detective werd gebruikt. De vereeniging klaagt erover, dat voor behandeling van verslaafde personen in gestichten niet gezorgd is, maar dat men aan de vrij rondlopende patiënten geen narcoticum ter oatwenning mag voorschrijven. Verder wordt beweerd, dat de „administration” geld verdient door het „te vinden” met apothekers, die onwillekeurig een of andere technische overtreding der zeer ingewikkelde voorschriften hebben gepleegd (*Lancet*, 9 Augustus).

GALLSPACH. — Sluiting van Zeileis-inrichtingen. Wegens het opnieuw voorkomen van typhus te Gallspach heeft de gemeenteraad van Grieskirchen